

Talouden toteuma tammikuu - marraskuu 2024

Kaupunginhallitus 13.01.2025 § 4
1/02.02.02/2025

Valmistelija

Talousjohtaja Heli Lähteenmäki

Vuosi 2024 lähti liikkeelle talouden kannalta melko tahmeasti, mutta kevään kuluessa tuli näkyviin joitakin valonpilkahduksia talouden elpymisen suhteen. Taantuma selätettiin joku aika sitten, mutta talouskasvu on edelleen vaatimatonta. Rakentaminen on hiljaista etenkin asuntorakentamisen osalta, vaikka pientä piristymistä asuntomarkkinoilla on havaittavissa korkotason laskiessa. Työttömyys on kasvanut hiljalleen, ja kesän aikana avoimien työpaikkojen määrä romahti. Tämä ei ole hyvä merkki talouden elpymisen kannalta.

Kuntarahoituksen suhdanne-ennusteen mukaan vasta vuonna 2025 on odotettavissa talouden suurempaa piristymistä. Kuluttajien ostohalukkuutta rajoittaa edelleen korkea korkotaso, vaikka korot ovat jo hieman laskeneet. Arvonlisäveron korotukset 1.9.2024 sekä 1.1.2025 jarruttavat kuluttajien käyttäytymistä. Teolliset investoinnit ovat edelleen jäissä, mutta positiivisia uutisia niiden suhteen toivotaan saatavan piakkoin. Työmarkkinatilanne ei tällä hetkellä helpota talouden elpymistä.

Vuosi 2024 on ollut kuntien ensimmäinen uusi normaali vuosi hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Vuoden 2023 ylimääräiset verotulohännät jäivät historiaan, ja nyt pitää tulla toimeen pienemmillä verotuloilla. Taantumasta huolimatta työllisyys on pysynyt kohtuullisen hyvänä, ja se pitää kunnallisveron tuoton tasaisena. Yhteisöveron ennakoiden maksu on vähentynyt, ja se kertoo yritysten aiempaa heikommasta tilanteesta. Kiinteistöveroä tilitetään vaihtelevasti eri vuosina, joten kuukauden eivät sen osalta ole täysin vertailukelpoisia. Maksuvalmiusraportista on nähtävissä, että kesäkuukausina kassavarat pienenivät, mutta ovat taas vahvistuneet syksyn aikana.

Toimintatuotoissa marraskuun toteutuma on mukailee ajankohdan keskimääräistä toteutumaprosenttia (91,7 %). Myyntituotot laahaavat perässä, mutta muut erät paikkaavat tulopuolta. Maksutuottoja, tukia ja avustuksia sekä muita tuottoja on saatu keskimääräistä toteutumaa enemmän. Tukien ja avustusten suurta toteutumaa selittää omalta osaltaan hankerahojen siirto vuodelta 2023.

Toimintakuluissa henkilöstökulujen kehitys on rauhoittunut kevään lukemista, ja marraskuun lopun toteutumassa ne näyttävät jopa hieman alittavan keskimääräisen toteutumaprosentin. Sivistyspalveluissa on ylitystä, mutta muut toimialat paikkaavat. Samoin palvelujen ostojen ja aineiden sekä tarvikkeiden ostot ovat alle keskimääräisen toteutuman. Avustukset jäänevät reilusti alle talousarvion, mutta muut kulut ovat jo ylittäneet talousarvion summan. Tosin tässä erässä eurot ovat pieniä.

Verotulot ovat toteutuneet hieman yli keskimääräisen toteutuman. Verotulot tulevat ylittämään talousarvion koko vuoden osalta 1,2 miljoonaa euroa, kuten liitteenä olevasta koko vuoden verotulotilitysraportista voidaan todeta. Myös valtionosuudet ovat toteutuneet hieman keskimääräistä

toteutumaa parempina. Valtionosuuspäätöksiin tuli muutoksia kesällä ja valtionosuudet kasvavat niiden johdosta jonkin verran, ja ylittävät talousarvion koko vuonna 0,3 miljoonaa euroa.

Rahoituksen eristä korkotuotot ovat kirineet marraskuussa yli talousarvion, sen sijaan muut rahoituskulut näyttävät toteutuvan alavireisinä. Korkokulut ovat edelleen plusmerkkiset, koska lainaa ei ole. Lainanotolle ei vuoden aikana ollut sittenkään tarvetta, koska vuosikate on riittänyt investointimenojen kattamiseen. Tähän vaikuttaa käyttötalouden talousarviota parempi toteutuminen sekä investointimenojen jääminen alle talousarvion sekä siihen vuoden aikana tehtyjen muutosten tason.

Poistot ovat toteutuvat lähes talousarvion mukaisina. Näiden jälkeen tulos tammi-marraskuulta on 5,2 miljoonaa euroa positiivinen, eli se ylittää talousarvion tavoitetason 3,4 miljoonaa euroa.

Investointien toteutuma on marraskuun lopussa 89,6 % alkuperäisen talousarvion investointitasosta. Investoinneista osa jäänee toteutumatta, ainakin talousarvioon vuoden aikana tehtyjen muutosten osalta.

Marraskuun lopun toteutumatiiedot antavat jo hyvin suuntaa koko vuoden talouden toteumasta. Selvää on, että vuosi 2024 on ollut taloudellisesti edellisiä vuosia tiukempi, mutta lopputulema lienee tästä huolimatta talousarviossa ennakoitua parempi. Toteutumasta puuttuu kuitenkin vielä joulukuun toiminta sekä tilinpäätössiirrot. Ennakkotietoja tilinpäätöksestä koko kaupungin osalta saadaan käsittelemään helmikuussa 2025.

Talouden toteutuma 11/2024, maksuvalmiusraportti 11/2024 sekä verotulotilitykset koko vuodelta 2024 ovat liitteinä.

Liitteet 1-3, KH 13.1.2025

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.
Kokouskäsitely	Merkittiin, että henkilöstön edustaja Juha Ovaska oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.
Päätös	Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.